

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Kultura języka dziennikarskiego
Prowadzący	dr Marta Jarosz, dr Dagmara Jaszewska
Wydział	Wydział Teologiczny
Kierunek	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
Poziom studiów	I
Profil studiów	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Moduł specjalnościowy	
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Nauki o komunikacji społecznej i mediach
Obowiązuje od roku akademickiego	2024/2025
Rok studiów	2
Semestr	1
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (<i>obowiązkowy, do wyboru</i>)	obowiązkowy
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (<i>symbole</i>)	DL_W10, DL_W17, DL_U19
Rodzaj zajęć (<i>wybór z listy*</i>)	ćwiczenia
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	2
Wymagania wstępne	Brak wymagań.
Opis i cele przedmiotu	Celem zajęć jest ukazanie studentom roli języka w życiu społeczeństwa oraz zapoznanie ich ze współczesną polską normą językową, wykształcenie w nich umiejętności stosowania jej w tworzonych przez nich tekstach, a także wykształcenie umiejętności normatywnej oceny innowacji językowych.

Treści programowe

Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
Kultura języka dziennikarskiego	
1. Podstawowe pojęcia i terminy z zakresu kultury języka.	2
2. Poprawność fonetyczna w polszczyźnie.	2
3. Poprawność fleksyjna rzeczowników i czasowników w polszczyźnie.	2
4. Fleksja imion i nazwisk polskich.	2

5. Fleksja imion i nazwisk polskich.	2
6. Fleksja imion i nazwisk obcych.	2
7. Fleksja imion i nazwisk obcych.	2
8. Fleksja nazw miejscowych.	2
9. Fleksja nazw miejscowych.	2
10. Liczebniki w polszczyźnie.	2
11. Poprawność frazeologiczna w polszczyźnie.	2
12. Zapożyczenia w polszczyźnie.	2
13. Poprawność składniowa w polszczyźnie.	2
14. Powtórzenie materiału.	2
15. Test zaliczeniowy.	2
Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Kategoria efektu (W, U, K)	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (co ogólnie absolwent po tych studiach będzie wiedział i umiał)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się (wylącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mieralne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) (co konkretnie student po tym przedmiocie będzie wiedział i umiał)	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
DL_W10	W zaawansowanym stopniu zna i rozumie podstawowe pojęcia i teorie dotyczące gatunków i środków retorycznych w wypowiedziach dziennikarskich	W1 – student wyjaśnia, jaką rolę odgrywa w komunikacji poprawność językowa i komentuje zjawiska językowe, z którymi ma do czynienia na co dzień – zarówno w kontaktach prywatnych i wystąpieniach publicznych, jak i w mediach (temat 1)	Kolokwium pisemne i ćwiczenia praktyczne na każdych zajęciach
DL_W17	W zaawansowanym stopniu zna i rozumie podstawowe pojęcia i teorie z zakresu komunikacji werbalnej, szczególnie w kontekście tworzenia tekstów cyfrowych	W2 – student zna pojęcia: kultura języka, system językowy, norma językowa, uzus językowy, innowacja językowa, błąd językowy, kompetencja językowa oraz rodzaje błędów językowych – mechanizmy i przyczyny ich powstawania oraz sposoby eliminowania (tematy 1-13)	Kolokwium pisemne i ćwiczenia praktyczne na każdych zajęciach
DL_U19	Potrafi tworzyć i interpretować przekazy słowne, w tym audialne, tekstowe i hipertekstowe	U1 – student umie zastosować zasady współczesnej normy językowej, tworząc teksty pisane i wypowiedzi (tematy 1-13) U2 – Student analizuje i klasyfikuje rodzaje błędów językowych oraz korzysta ze słowników i poradników językowych w celu dokonania właściwej korekty tekstu (tematy 1-13)	Kolokwium pisemne i ćwiczenia praktyczne na każdych zajęciach

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

1.	Wykład informacyjny i konwersatoryjny
2.	Dyskusja problemowa z wykorzystaniem metod aktywizujących
3.	Praca zespołowa i indywidualna w trakcie zajęć

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	30/1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zaliczenia, osobiste lektury	10	30/1
	wykonywanie ćwiczeń pisemnych do każdego z zajęć	20	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Student ma prawo do 2 nieusprawiedliwionych nieobecności w semestrze. Zaliczenie odbywa się na podstawie testu końcowego sprawdzającego praktyczne umiejętności dotyczące zastosowania normy językowej. Szczegółowe informacje o jego formie są przekazywane w trakcie zajęć przez prowadzącego daną grupę.

Student jest również zobowiązany do wykonywania ćwiczeń praktycznych do każdego realizowanego tematu, zadawanych przez wykładowcę, a także oddawania ich prowadzącemu.

Pozytywną ocenę z testu zaliczeniowego otrzymują osoby, które udzieliły co najmniej 60 proc. prawidłowych odpowiedzi.

Na ocenę 3 – student nie zawsze stosuje zasady współczesnej normy językowej przy tworzeniu komunikatów językowych i potrafi dostrzec tylko niektóre błędy językowe w tekstach mówionych i pisanych; dokonując korekty tekstu, ma problemy ze znalezieniem pożądaných informacji w wydawnictwach poprawnościowych.

Na ocenę 4 – student stosuje zasady współczesnej normy językowej we własnych wypowiedziach, ale nie zawsze wskazuje błędy językowe w tekstach i wypowiedziach obcego autorstwa; potrafi dokonać korekty tekstu, wykorzystując słowniki i poradniki językowe.

Na ocenę 5 – student posługuje się poprawną polszczyzną w każdym akcie komunikacji, w którym uczestniczy, a także analizuje i klasyfikuje wszystkie błędy językowe, z którymi się styka; potrafi je skutecznie eliminować, a jeśli ma wątpliwości do co poprawnych form, szybko i sprawnie korzysta z zasobów wydawnictw poprawnościowych.

Literatura obowiązkowa

1.	Kłosińska K. (red.), Formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce, Warszawa 2004.
2.	Markowski A. (red.), Praktyczny słownik poprawnej polszczyzny nie tylko dla młodzieży, Warszawa 1995.
3.	Kubiak-Sokół A., Poprawnie po polsku. Poradnik językowy PWN, Warszawa 2007.
4.	Rada Języka Polskiego, https://rjp.pan.pl/ (dostęp: 9 kwietnia 2025). Uchwały i dokumenty.

Literatura uzupełniająca

1.	Hącia A., Ucha Fochy Tarapaty, Warszawa 2019.
2.	Bralczyk J., Markowski A., Miodek J., Trzy po trzy, Warszawa 2016.

* lista rodzajów zajęć

- ☒ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- ☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- ☐ wykład kierunkowy
- ☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Kultura języka dziennikarskiego
Prowadzący	dr Marta Jarosz, dr Dagmara Jaszewska, dr Magdalena Butkiewicz
Wydział	Wydział Teologiczny
Kierunek	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
Poziom studiów	I
Profil studiów	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Moduł specjalnościowy	
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Nauki o komunikacji społecznej i mediach
Obowiązuje od roku akademickiego	2021/2022
Rok studiów	2
Semestr	1
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (<i>obowiązkowy, do wyboru</i>)	obowiązkowy
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (<i>symbole</i>)	DL_W10, DL_W17, DL_U12, DL_U19
Rodzaj zajęć (<i>wybór z listy*</i>)	ćwiczenia
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	2
Wymagania wstępne	Brak wymagań.
Opis i cele przedmiotu	Celem zajęć jest ukazanie studentom roli języka w życiu społeczeństwa oraz zapoznanie ich ze współczesną polską normą językową, wykształcenie w nich umiejętności stosowania jej w tworzonych przez nich tekstach, a także wykształcenie umiejętności normatywnej oceny innowacji językowych.

Treści programowe

Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
Kultura języka dziennikarskiego	
1. Podstawowe pojęcia i terminy z zakresu kultury języka.	2
2. Poprawność fonetyczna w polszczyźnie.	2
3. Poprawność fleksyjna rzeczowników i czasowników w polszczyźnie.	2

4. Fleksja imion i nazwisk polskich.	2
5. Fleksja imion i nazwisk polskich.	2
6. Fleksja imion i nazwisk obcych.	2
7. Fleksja imion i nazwisk obcych.	2
8. Fleksja nazw miejscowych.	2
9. Fleksja nazw miejscowych.	2
10. Liczebniki w polszczyźnie.	2
11. Poprawność frazeologiczna w polszczyźnie.	2
12. Zapożyczenia w polszczyźnie.	2
13. Poprawność składniowa w polszczyźnie.	2
14. Powtórzenie materiału.	2
15. Test zaliczeniowy.	2
Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Kategoria efektu (W, U, K)	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (co ogólnie absolwent po tych studiach będzie wiedział i umiał)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) (co konkretnie student po tym przedmiocie będzie wiedział i umiał)	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
DL_W10	Ma wiedzę o typach i gatunkach wypowiedzi dziennikarskiej, o technikach i środkach retorycznych	W1 – student wyjaśnia, jaką rolę odgrywa w komunikacji poprawność językowa i komentuje zjawiska językowe, z którymi ma do czynienia na co dzień – zarówno w kontaktach prywatnych i wystąpieniach publicznych, jak i w mediach (temat 1)	Kolokwium pisemne i ćwiczenia praktyczne na każdych zajęciach
DL_W17	Ma wiedzę o współczesnej kulturze słowa, w tym o zjawiskach związanych z upowszechnieniem się nowych form tworzenia tekstów cyfrowych	W2 – student zna pojęcia: kultura języka, system językowy, norma językowa, uzus językowy, innowacja językowa, błąd językowy, kompetencja językowa oraz rodzaje błędów językowych – mechanizmy i przyczyny ich powstawania oraz sposoby eliminowania (tematy 1-13)	Kolokwium pisemne i ćwiczenia praktyczne na każdych zajęciach
DL_U12	Posiada umiejętności sprawnego posługiwania się językiem polskim oraz wybranym językiem obcym w mowie i piśmie na poziomie B2	U1 – student umie zastosować zasady współczesnej normy językowej, tworząc teksty pisane i wypowiedzi (tematy 1-13)	Kolokwium pisemne i ćwiczenia praktyczne na każdych zajęciach
DL_U19	Potrafi tworzyć i interpretować przekazy słowne, w tym audialne, tekstowe i hipertekstowe	U2 – Student analizuje i klasyfikuje rodzaje błędów językowych oraz korzysta ze słowników i poradników językowych w celu dokonania właściwej korekty tekstu (tematy 1-13)	Kolokwium pisemne i ćwiczenia praktyczne na każdych zajęciach

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

1.	Wykład informacyjny i konwersatoryjny
2.	Dyskusja problemowa z wykorzystaniem metod aktywizujących
3.	Praca zespołowa i indywidualna w trakcie zajęć

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	30/1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zaliczenia, osobiste lektury	10	30/1
	wykonywanie ćwiczeń pisemnych do każdego z zajęć	20	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Student ma prawo do 2 nieusprawiedliwionych nieobecności w semestrze. Zaliczenie odbywa się na podstawie testu końcowego sprawdzającego praktyczne umiejętności dotyczące zastosowania normy językowej. Szczegółowe informacje o jego formie są przekazywane w trakcie zajęć przez prowadzącego daną grupę.

Student jest również zobowiązany do wykonywania ćwiczeń praktycznych do każdego realizowanego tematu, zadawanych przez wykładowcę, a także oddawania ich prowadzącemu.

Pozytywną ocenę z testu zaliczeniowego otrzymują osoby, które udzieliły co najmniej 60 proc. prawidłowych odpowiedzi.

Na ocenę 3 – student nie zawsze stosuje zasady współczesnej normy językowej przy tworzeniu komunikatów językowych i potrafi dostrzec tylko niektóre błędy językowe w tekstach mówionych i pisanych; dokonując korekty tekstu, ma problemy ze znalezieniem pożądaných informacji w wydawnictwach poprawnościowych.

Na ocenę 4 – student stosuje zasady współczesnej normy językowej we własnych wypowiedziach, ale nie zawsze wskazuje błędy językowe w tekstach i wypowiedziach obcego autorstwa; potrafi dokonać korekty tekstu, wykorzystując słowniki i poradniki językowe.

Na ocenę 5 – student posługuje się poprawną polszczyzną w każdym akcie komunikacji, w którym uczestniczy, a także analizuje i klasyfikuje wszystkie błędy językowe, z którymi się styka; potrafi je skutecznie eliminować, a jeśli ma wątpliwości do co poprawnych form, szybko i sprawnie korzysta z zasobów wydawnictw poprawnościowych.

Literatura obowiązkowa

1.	Kłosińska K. (red.), <i>Formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce</i> , Warszawa 2004.
2.	Markowski A. (red.), <i>Praktyczny słownik poprawnej polszczyzny nie tylko dla młodzieży</i> , Warszawa 1995.
3.	Kubiak-Sokół A., <i>Poprawnie po polsku. Poradnik językowy PWN</i> , Warszawa 2007.
4.	Rada Języka Polskiego, https://rjp.pan.pl/ (dostęp: 9 kwietnia 2025). Uchwały i dokumenty.

Literatura uzupełniająca

1.	Hącia A., <i>Ucha Fochy Tarapaty</i> , Warszawa 2019.
2.	Bralczyk J., Markowski A., Miodek J., <i>Trzy po trzy</i> , Warszawa 2016.

* lista rodzajów zajęć

- ☒ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- ☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- ☐ wykład kierunkowy
- ☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)